

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 13155
Tarih : 07.06.2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 07/06/2021 15:22
Sayı: E-120.10-
0825602

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye'de doğaya ve yaşam alanlarına yönelik artan tahribatların tespit edilerek önlenmesi ve ekolojik varlıkların korunması için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Züleyha GÜLÜM
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

AKP'nin iktidara geldiği 2002'den günümüze kadar Türkiye'de doğaya yönelik ekolojik tahribatlar artarak devam etmektedir. Doruk noktasına ulaşmış olan bu talan ile doğa; sınır tanımaz bir şekilde sermayenin yağma ve talanına açıldığı, ekonomik krizden çıkış yolu ve meta olarak sunulduğu, doğal ve kültürel varlıkların belli sermaye gruplarına aktarıldığı bir alan haline getirilmiştir.

Yaşanan iklim krizine rağmen, başta kömür olmak üzere her türlü madencilğe özel teşvikler verilmektedir. Kaz Dağları, Munzur, Murat Dağı, Cerattepe gibi önemli orman ve su havzaları maden şirketlerinin talanına açılmıştır. Hasankeyf ve Dicle Vadisi, Salda Gölü, Burdur Gölü gibi birçok doğal ve kültürel alanlar şirketlerin karları için yok oluşa terk edilmiştir. Maden işletmeleri, HES ve JES projeleri, termik ve nükleer santraller, taş ocaklarıyla tarım arazileri, ormanlar, meralar ve dereler yok edilmeye devam edilmektedir.

İstanbul Havalimanı proje sahası içinde 2012 yılından bugüne 8 milyon, havalimanı inşaatı için açılmış taş ocakları için en az 1,2 milyon ve havalimanına giriş sağlayan Kuzey Marmara Otoyolu için en az 3,7 milyon ağaç kesilmiştir. Bu alanlarda yaşayan tüm yaban hayat canlıları, ağaçlar, hayvanlar, bitki türleri evlerinden yerlerinden oldu ya da yaşamını kaybetti. İstanbul Havaalanının inşası sırasında su birikintisi denilerek 70 kadar göl kurutulmuştur.

Kaz Dağları'nda altın madeni ön hazırlık çalışması için kesilen yaklaşık 400 bin ağaç bölgenin ekolojik yapısının alt üst olmasına neden olmuştur.

Yıllardır çevresindeki kentlerin atıklarının açık kanalizasyon gibi kullanılan Marmara Denizi bugün artık atılan pislikler "deniz salyası - müsilaj" olarak ortaya çıkmaktadır.

Rize İkizdere'de yurttaşların tüm itirazlarına rağmen taş ocağı çalışmaları sürdürülmektedir.

Ilısu Barajı başta olmak üzere yapılan barajlar; pek çok tarihi ve kültürel yapıların yok olmasına neden olmuştur. 12 bin yıllık Hasankeyf, ömrü 40-50 yıl olacağı belirtilen Ilısu Barajının suları altında bırakılmıştır.

Doğu ve Güneydoğu illerinde yıllardır süren askeri operasyonlar, yangınlar ve kömür ocakları nedeniyle ormanlık alanların büyük bir bölümü tahrip olmuştur. Geçtiğimiz günlerde Şırnak'ın Cudi gölgesinde kömür ocakları için binlerce meşe ağacı kesilmiştir.

Büyük Menderes Nehri, Sakarya Nehri ve diğer pek çok nehir kuruma noktasına gelmiştir. İklim krizi kaynaklı kuraklığa, yanlış su kullanımı ve politikaları da eklenince nehirler birer ikiye kuruyor, akabilen nehirler ise kirlilikle boğuşmaktadır.

Greenpeace, Türkiye'nin havayı en çok kirleten ilk 3 ülkeden biri olduğunu ve Avrupa'nın kükürt dioksit (so₂) bakımından en kirletici 10 kömürlü termik santralinden 3'ünün Türkiye'de olduğunu açıklamıştır.

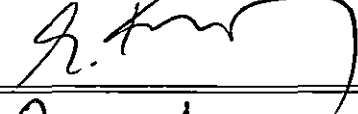
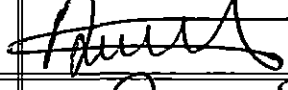
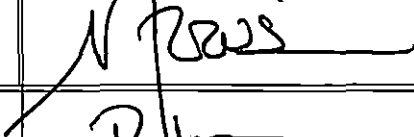
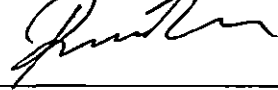
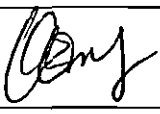
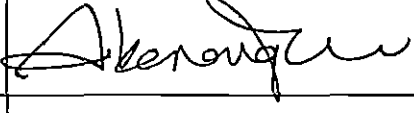
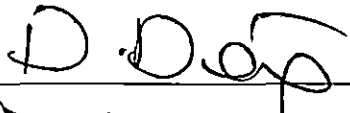
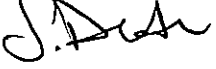
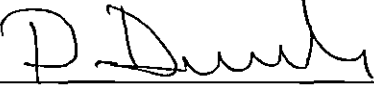
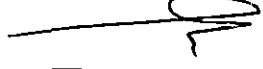
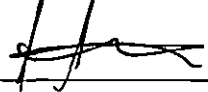
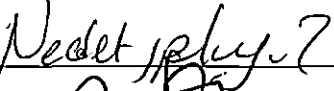
686 lisanslı HES projesinin bulunduğu Türkiye'de neredeyse her derenin önüne bir, bazen birkaç tane HES yapılmıştır. Sular borulara ve betonların arkasına hapsedilirken derelerin ve ırmakların aktığı vadilerde yaşayan milyonlarca canlı yok edilmiştir.

Bursa'da Kirazlıyayla köyünde yapılması planlanan Kurşun-Çinko-Bakır Zenginleştirme ve Atık Barajı tesisi için on binlerce ağacın kesileceği tahmin edilmektedir.

Öte yandan yapılması planlanan Kanal İstanbul projesiyle bölgedeki 134 milyon metrekare tarım alanı yok edilecek. Proje etki alanında kalan ve projeden etkilenecek toplam orman arazisi 13 bin 400 hektar. Kesilecek ağaç sayısı ise 394 bin'dir.

Söz konusu projeler son yıllarda doğaya ve yaşam alanlarına yönelik yapılmış ve yapılması planlanan yüzlerce saldırıdan sadece bir kısmıdır. Doğayı ve insan sağlığını tehdit eden rant ve talana dayalı bu anlayıştan vazgeçilmelidir.

Bu nedenle Türkiye'de doğaya ve yaşam alanlarına yönelik artan tahribatların önlenmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi, insan sağlığını ve ekolojii önceleyen politikaların üretilmesi ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılması elzemdir.

1	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
2	EROL KATIRCIOĞLU	İSTANBUL	
3	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	
4	MEHMET RUŞTU TIRYAKİ	BATMAN	
5	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	
6	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	
7	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	
8	RIDVAN TURAN	MERSİN	
9	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
10	OYA ERSOY	İSTANBUL	
11	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	
12	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
13	SAİT DEDE	HAKKARİ	
14	PERO DUNDAR	MARDİN	
15	SIDIK TAŞ	SİİRT	
16	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
17	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
18	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	
20	TAYİP TEMEL	VAN	